

Pleanáil agus déan an tástáil chothrom

Achoimre ar an gceacht

Tosaigh le dhá phróca chomhionanna de mheascán gainimh, salainn agus uisce, agus ainmnigh ceann acu mar an bhonnlíne (níor doirteadh trí aon rud é). Roghnaíonn na grúpaí dhá mhodh as criathrú, scagadh agus socrú (ligean don ghaineamh dul go tóin an phróca), agus ansin pleanálann siad tástáil chothrom sa Dialann Imscrúdaithe leis an uirlis idirghníomhach fair-test-planner: ní athraítear ach an modh, tomhaistear an mhodarthacht ar scála 1–5, agus coinnítear an méid meascáin, an t-am agus an soitheach mar an gcéanna. Déanann siad dhá thriail ar gach modh, tugann siad scór do gach cupán agus é á choinneáil in aice leis an mbonnlíne, coinníonn siad breathnuithe ar leith ó thátail, agus cuireann siad scóir bheo le chéile ar an data-recorder.

Cuspóirí foghlama

- Iompaigh an téama 'meascán a scaradh' ina cheist is féidir le do ghrúpa a thástáil
- Pleanáil tástáil chothrom: athraigh an modh, tomhais cé mhéad gainimh atá fágtha (mar scór modarthachta ó 1 go 5), coinnigh an méid meascáin, an t-am agus an soitheach mar an gcéanna
- Déan an tástáil phleanáilte, déan arís í, agus taifead na léamha ar leith ó na tátail

Roimh an gclog: ullmhúchán

An oíche roimh ré, measc próca amháin de ghaineamh, de shalann agus d'uisce do gach grúpa, chomh maith le dhá phróca bonnlíne don rang. Priontáil leathanaigh na Dialainne Imscrúdaithe. Leag amach criathair, tonnadóirí, scagpháipéar (nó páipéar cistine), cupáin thrédhearcacha, spúnóga móra, amadóirí agus ceirteacha ar bhinse ar leataobh. Cuir buicéad dramhaíola amach don fhuílleach gainimh, ionas nach rachaidh sé sna doirtail. Oscail an uirlis idirghníomhach fair-test-planner.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Rogha eile ar bheagán costais
meascán gainimh, salainn agus uisce i bpróca trédhearcach	1	grúpa	seomra ranga	uisce le gaineamh ann gan salann (níl gá le salann chun an gaineamh a scaradh inniu)
cupáin phlaisteacha thrédhearcacha nó eascraí	3	grúpa	seomra ranga	potaí iógairt glana
criathar	1	grúpa	trealamh na scoile	síothlán cistine
tonnadóir	1	grúpa	trealamh na scoile	an leath uachtair de bhuidéal plaisteach glan
scagpháipéar	2	grúpa	trealamh na scoile	páipéar cistine nó scagpháipéar caife
crúiscín uisce ghlain chun sruthlú agus athlónadh	1	grúpa	seomra ranga	crúiscíní a roinneann an rang eatarthu
spúnóg bhoird nó scúp beag	1	grúpa	seomra ranga	an pota iógairt glan céanna, á úsáid mar scúp i ngach triail
amadóir nó stopuaireadóir	1	grúpa	seomra ranga	clog an ranga, amadóir ar an gclár bán idirghníomhach, nó amadóir fóin amháin do gach dhá ghrúpa
buicéad dramhaíola an ranga don mheascán gainimh a bheidh fágtha	1	rang	seomra ranga	babhla mór níocháin agus mála bruscair mar líneáil ann
Leathanaigh na Dialainne Imscrúdaithe	1	dalta	ábhar inphriontáilte a chuirtear ar fáil	níl gá le ceann
ceirteacha nó tuáillí páipéir chun doirteadh a ghlanadh	1	grúpa	seomra ranga	carn tuáillí an ranga

Pointe sábháilteachta le faire

Glan aon rud a dhoirtear láithreach; gan aon rud a bhlaiseadh; coinneigh gaineamh as na súile; nigh na lámha ag an deireadh. Doirt an dramhaíl ghainmheach isteach i mbuicéad an ranga, agus ná doirt riamh síos an doirteal í. Ná bíodh aon fhoinsé teasa ag na daltaí.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Coinnigh suas próca modartha amháin agus cuir an dara ceann ina sheasamh lena thaobh mar an bhonnlíne ainmnithe. Fiafraigh díobh cad a fheiceann siad agus cén chuid den mheascán is éasca, dar leo, a bhaint as ar dtús. Ná déan ach babhta tapa amháin de lámha suas; ná hainmnigh athróa agus ná dáil trealamh fós.
- **Ár gCeist agus Ár dTuar:** Tá an téama socraithe (an gaineamh a bhaint as an uisce), ach roghnaíonn gach grúpa an dá mhodh atá le cur i gcomparáid. Fág an cheist shamplach ar an gclár: An bhfágann scagadh níos lú gainimh san uisce ná criathrú? Ó bhéal amháin: dhá mhodh agus tuar a bhfuil míniú 'mar...' leis. Ná bain úsáid as leathanach na Dialainne fós. Ní modh do na daltaí é galú inniu.
- **Pleanáil Tástáil Chothrom:** Stiúir an uirlis idirghníomhach fair-test-planner: sórtáil na cúig chárta sa chaoi go dtéann an modh faoi 'Athraigh', an gaineamh atá fágtha faoi 'Tomhais', agus an méid meascáin, an t-am agus an soitheach faoi 'Coinnigh mar an gcéanna'. Aontaigh an scála modarthachta 1–5 i gcomparáid leis an mbonnlíne, ansin tabhair sampla oibrithe ó bhéal sula scríobhann na grúpaí. Seiceáil gach leathanach sula bhfaigheann grúpa a gcuid trealamh: caithfear dhá mhodh ainmnithe, trí athróg rialaithe agus riail an tomhais 1–5 a bheith scríofa.
- **Déan do Thástáil:** Ní bhailíonn na grúpaí ach na huirlisí dá ndá mhodh féin. Téann na scóir ar an leathanach le linn na dtrialacha, ní ina dhiaidh: an scúp céanna, an riail ama chéanna, coinneigh gach cupán toraidh in aice leis an mbonnlíne, scór ó 1 go 5, dhá thriail ar gach modh. Ná fág an meascán ina stad le socrú níos faide ná timpeall dhá nóiméad. Siúil timpeall an tseomra ag faire amach do dhoirteadh agus d'aon duine a bheadh ag doirteadh síos an doirteal; tarraing isteach na daltaí nach bhfuil ach ag féachaint leis an gceist 'Cad a chaithfidh fanacht mar an gcéanna?'
- **Taifead an Rud a Chonaic Tú:** Bain úsáid as na nóiméid seo chun bearnaí a líonadh agus chun breathnóireacht a scaradh ó thátal. Seiceáil go bhfuil dhá thriail do gach modh sa tábla agus nár scríobh aon duine 'tá scagadh níos fearr' i gcill torthaí. Má bhíonn difríocht mhór idir dhá thriail, fiafraigh cad a d'fhéadfadh a bheith athraithe in ionad a rá gur theip ar an tástáil.
- **Cad a Léiríonn an Fhianaise?:** Oscail an data-recorder sa mhód taiscéalaíochta agus clóscríobh na scóir a fuair na grúpaí sa seomra seo, díreach anois: Modh agus Modarthacht 1–5. Oibrigh go tapa: cé na barraí is ísle, cad a d'fhan mar an gcéanna, an breathnóireacht nó tátal í an uimhir sin, cad a d'fhágfadh an tástáil míchothrom. Ciallaíonn barraí níos ísle uisce níos glaine.
- **Déan Machnamh agus Cuir Gach Rud ar Ais:** Dhá fhreagra nó trí ó bhéal faoin rud a d'fhág an tástáil cothrom, ansin cuir gach rud ar ais: an buicéad dramhaíola, ní na doirtil; sruthlaigh na cupáin; cuir an trealamh ar ais; glan na binsí; nigh na lámha. Coinnigh leathanaigh Dialainne gach grúpa agus nóta faoin dá mhodh a roghnaigh siad don chéad cheacht eile sa tionscadal seo.

Cad ba cheart a bheith le feiceáil

Is gnách gurb é an scagadh a thugann na scóir is ísle don mhodarthacht (an t-uisce is glaine); is minic a bhíonn scóir níos airde ag an gcriathrú mar go sleamhnaíonn gaineamh mín tríd; bíonn an socrú idir an dá cheann agus d'fhéadfadh an t-uisce a bheith modartha fós tar éis dhá nóiméad. Má bhíonn gach scór mar an gcéanna leis an mbonnlíne, tá an scúp róbheag nó an t-am róghearr: ná cuir beagán leis an am a fhágtar an meascán ina stad ach amháin más féidir an t-am céanna a úsáid don dá mhodh atá ag an ngrúpa sin.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- **Ba cheart dúinn níos mó meascáin a úsáid don mhodh is fearr linn ionas go mbeidh seans níos fearr aige.** Taispeáin arís na cártaí 'Coinnigh mar an gcéanna' ar an fair-test-planner: má athraíonn an méid meascáin in éineacht leis an modh, ní féidir a rá cé acu ba chúis leis an scór. An scúp céanna i ngach triail.
- **Scríobhann daltaí 'tá scagadh níos fearr' sa tábla torthaí amhail is gurbh é sin an léamh.** Taispeáin codanna an leathanaigh: is é scór 2 an rud a chonaic tú (breathnóireacht); is faoi thátal a théann 'choinnigh an scagadh níos mó gainimh siar'. Bog an frása go dtí an chuid cheart láithreach.
- **Bealach smaointeoireachta amháin: is tástáil chothrom í fós má athraítear an modh agus an t-am le chéile, mar bhí rún maith againn.** Fiafraigh cén barra ar an data-recorder a mbeadh muinín againn as dá n-athrófaí dhá rud. Abair arís é ar bhealach eile: ní athraíonn ach an modh scartha; fanann riail an ama faoi ghlas.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Roghnaigh dhá mhodh ainmnithe dóibh roimh ré agus tabhair leid 30 soicind le tús abairte don cheist agus do na línte 'Coinnigh mar an gcéanna' sula seiceálfaidh tú an plean. • Cuir ina mbeirteanna iad ag bord an mhúinteora don chéad triail a scóráiltear, ionas go léireofar an chomparáid leis an mbonnlíne uair amháin.	• Spreag iad le míniú iomlán 'mar...' a chur leis an tuar agus seiceáil go bhfuil scór tugtha don dá thriail sula gcuirtear gach rud ar ais. • Fiafraigh cén fáth a bhféadfadh torthaí dhá thriail leis an modh céanna a bheith difriúil, agus cad a insíonn sé sin faoin scúp nó faoin uainiú.	• Iarr orthu a gceist iomlán féin a chumadh ina n-ainmnítear an dá mhodh agus an riail faoin méid meascáin atá mar an gcéanna don dá cheann. • Is féidir leo siúd a chríochnaíonn go luath sceitse a dhéanamh d'athrú amháin a d'fhágfadh a dtástáil míchothrom, nó a rá cá bhfuil an salann tuaslagtha fós tar éis an gaineamh a bhaint.

Nasc traschuraclaim

Nasc le Matamaitic – Sonraí: léann na daltaí an bharrachairt bheo a thaispeánann na scóir don mhodarthacht, agus cuireann siad na barraí is ísle i gcomparáid lena chéile mar chomhartha ar an modh a d'fhág an t-uisce is glaine.

